

bila je duševne cvetlice tega velikega, neumerljivega vrtnarja! In glejte, ni jih ugonobila teh prekrasnih cvetk ta dolga klerikalna tema, začele so se od tega burnega marca naprej razvijati te cvetke, in čeprav še danes vladajo klerikalne burje, vendar nas navdaja up, napolnjuje nasnada, da ne bodejo v njej zmrznile, temveč, da bode sledilo kmalu za njih lepo poletje, bogata jesen!

A sad, ki ga bodejo rodile, bode sladek, sad slobode, sad kmečke sreče, katero je vedno želel veliki Jožef II. Bog daj, da bi ga užival, ako že je nam zabranjem ves naš prihodnji, srečnejši rod!

Potem bodejo počivale kosti dušnega velikana v vrsti vseh cesarjev v priprosti rakvi tam gori v dunajski kapeli v miru, a ljudstvo pa bode oskrbljeno s tem sadjem, dovolj pripravljeno za vsako klerikalno zimo, katero še mu mogoče prinese temna bodočnost.

Spodnje-štajerske novice.

Porotne obravnave v Mariboru.

Novorojenega otroka je umorila. Marija Misja, dekla v Šihlovi se je morala 9. tega meseca zagovarjati pred mariborskimi porotniki radi umora svojega novorojenega otroka. Misja je imela delj časa znanje s sinom svojega gospodarja, s Francem Ritonja, katero znanje tudi ni ostalo brez posledkov. Dne 12. oktobra prejšnega leta, ko je čutila, da se jej bliža njena ura, je šla v škedenj in je porodila tam deklico. Novorojenega otroka je davila takoj po porodu za vrat, potem ga pograbila za sredino in je udarila parkrat z njegovo glavico po steni škednja tako, da je otrok takoj umrl. Obsojena je bila zato dne 9. marca v triletno težko ječo, in sicer se je ravno ž njo jako milostljivo samo radi tega,

dim v cesarskih gradovih, ker tam je veliko skrbi in preveč nevarnosti.

»V lepa mesta pač menda prav pridno zahajaš«, nadaljuje kmet.

»O-ja, v mesta zahajam prav rada, pa v njih ostajam le malo časa.«

»Kje pa si najrajši,« vprašal je zopet radovedni kmet.

»Najrajši sem v farovžih in klostrih; tam je mnogo dobrega jela (jesti in piti), a le zelo malo trudapolnega dela«, dejala je Sreča.

»Zakaj pa se kmetov tako izogiblješ? Seveda, ti si neizrečeno lepa in zato se ti gabi v ubogih kmetijskih kočah.«

»S temi besedami mi delaš veliko krivico«, rekla je Sreča, »jaz se nikogar ne izogibljem. Mene je vsemogočni stvarnik za vse ljudi, za mogočne in slabe, za bogate in ubožne, za mlade in stare ustvaril. Pa večina me žalibog ne mara. Več kakor tri četrtine vseh zemljanov je tako neumnih, da me ne more spoznati, premnogi so celo tako zabiti, da me vključ prigovarjanju dobrih prijateljev s silo naganjajo od sebe in me podijo k svojim sovražnikom. K zadnji vrsti spada velik del slovenskih kmetov. Kolikokrat sem se hotela naseliti v siromašnih njihovih hišicah, ker so se mi zelo smilili, pa misliš, da so me hoteli vzeti pod svojo streho? Malokdaj sem smela ostati v kmetijskih hiši, skoraj vsi kmeti so me naganjali v farovže, samostane in v pisarne jezičnih dohtarjev.«

Pri teh in drugih pogovorih je čas hitro potekel in kmalu sta prišla do kmetovega doma. Žena je že stala na pragu in začudeno in pisano gledala svojega moža in njegovo krasno spremljevalko. Ko ji je gospodar nato s smehljajočim obrazom

ker je bila jako skesana, in ker je priznala, da je to nečloveško dejanje učinila v grozni razburjenosti, ker njen ljubimec Ritonja ni hotel priznati, da je on oče nesrečnega umorjenega, otroka.

O k o m u j e z b i l. Takoj po tej obravnavi je sedel Janez Šegula iz Dornave na obtožni klopi. Dne 18. oktobra zvečer je sedelo v krčmi g. Čuš-a v Dornavi več fantov, kateri so kartali. Ob 9 uri je prišel Šegula z drugimi fanti. Ti ponočnjaki so vzeli igralcem karte proč in se odstranili. Pri tem je vrgel eden iz med njih brez vsakega vzroka posestnikovega sina Matija Golob na tla. Šegula pa še je tega fanta zunaj krčme počakal in ga s palico udaril parkrat po glavi. Golob je zgubil vsled teh udarcev pogled na svojem leven očesu. Šegula je bil radi te težke telesne obškodbe obsojen v dvamesečno težko ječo.

U m o r v g o z d u b l i z u P t u j a. Ignac Pafko 31 let star, doma iz Ragoznice pri Ptujju je imel že več let ljubimsko znanje z kočarsko hčerjo Barbaro Bezjak, a vendar je ž njo tako postopal, da ta odženitve ni hotela ničesar vedeti, posebno, ker je bila primorana proti obtožencu večkrat sodnijsko postopati. Radi svoje »ljubice« je dobil Pafko dne 17. decembra 1901 6 mesecev težke ječe, ker ji je pretil, da jo bode umoril. Med tem ko je Pafko to svojo kazen služil, se je omožila Bezjak s posestnikom Tomažem Kolaričem, iz Kicarja pri Ptujju. Pafko se je vrnil iz zapora in je počakal, kakor smo že v »Štajerci« v tedajni številki poročali, Barbaro Kolarič v nekem gozdu kake pol ure daleč od Ptujja. Imel je s seboj revolver. Ko je skočil iz

razodel, koga je pripeljal, razveselila se je tudi ona in urno osnažila zadnjo hišico, da bi Sreča imela svoje stanovanje, ter spekla na zabeli nekaj jajec.

Res je od tega dneva stanovala pri kmetu prava sreča. Že prvo noč je skotila (povrgla) prasica 15 zdravih prasec, drugo jutro je izvalila koklja dvajset krepkih piščancev. Na sejmovski dan mu je ponudil nek bogataš za jalo vo kravo, katero bi bil poprej rad dal za pet desetakov, celih osemdeset goldinarjev. Žito na polju se je naenkrat popravilo, drevje se je začelo šibiti od zlahnega sadja in v vinogradu se ni nikdar tako lepo kazalo, kakor to leto.

Kmet, ki je nekdanj žalostno lazil po svojem posestvu in od velikih skrbi povešal glavo, je hodil zdaj ponosno na polje, zvižgajoč poskočne polke in marše ter prepevajoč vesele pesmi. Nekdanj je večinoma molčal, sedaj pa se je radostno pogovarjal s svojo družino in z drugimi ljudmi. Njegova žena je postala zopet lepa in brhka, kakoršna je bila pred veliko leti in rudečelični otroci so letali in kričali po dvorišču, da jih je bilo veselj gledati.

Sosedje so se čudili velikanski izpremambi. Ker si niso mogli razložiti, odkod je blagoslov, ki se je razlival nad njegovim posestvom, začeli so marsikaj ugibati in govoriti. Nekateri so mislili, da mu sam nebeški oče plačuje njegovo lepo življenje in železno pridnost, a razni pobožnjaki so zopet pravili, da je najbrž zapisal hudobcu svojo dušo, ker ima na mah tako srečo. Vse mu temu govoričenju se je kmet le smejal in nikomur ni hotel izdati svoje skrivnosti.

Dalje prihodnjič.

gozda je prijel nesrečno ženo za roko in je ustrelil iz revolverja dvakrat na njo. Kolarič se je takoj zgrudila mrtva na tla. Pafko se je, kakor smo poročali, javil par dni pozneje ptujski kazenski sodniji. Dne 11. tega meseca je bil za ta svoj zločin obsojen v Mariboru k smrti na vislicah. Pafko se je obnašal pred sodiščem jako ošabno in je povprašan, kaj ima reči na svojo obsodbo, mirno odgovoril samo besedo: „Nič!“

Uboj v Pobrežah pri Mariboru. Kakor smo pisali v naši zadnji številki pod tem naslovom je ubil Anton Bregant, kovač v Pobrežah pri Mariboru 27-letnega Sebastijana Leskovara, na zadnji pustni večer, ker mu je zasadi oster bajonet v prsa. Bregant je bil sojen dne 12. t. m. in je dobil za svoj zločin 7 let težke ječe.

Radi teške telesne poškodbe, prav za prav radi poskušane zavratnega umora se je moral dne 13. t. m. zagovarjati Janez Fras iz Cogetine. Kočarica Jera Krajnc iz Pešnega vrha v Slovenskih goricah se je v noči 21. julija prejšnjega leta zbudila, in je slišala zunaj hiše pri svojem gospodarskem poslopju neki ropot. Užgala je svetilnico in šla gledat, kaj se tam godi. Ko je prišla do hleva, jo je udaril nek neznan ponočnjak s cepcem po roki, tako, da jej je padla svetilnica na tla in ugasnila. Potem je udrihal po njej in jo s temi udarci težko ranil na glavi, tako, da je čudo, da ni vsled tega zadnjega udarca umrla. Žandarmeriji se je posrečilo pozvedeti, da je bil napadelec imenovan Fras, kateri je svoj zločin tudi obstal. Porotniki so spoznali na vprašanje radi poskušane umora Frasa kot ne krivega, pač pa so izjavili enoglasno, da je kriv teške telesne poškodbe. Fras je dobil 8 mesecev težke ječe in v vsakem mesecu po en post.

S kosoj mu je odsekal roko. Ravno isti dan se je moral zagovarjati tudi radi groznega zločina posestniški sin Martin Dokl, komaj 19 let star doma iz Očeslavec, radi telesne poškodbe že dvakrat (!) prej kaznovan. Dokl je prišel v noči od 9. do 10. decembra prejšnjega leta k hiši posestnika Antona Jurjoviča in je tam pod oknom hčerke tega gospodarja razgrajal, ker mu ni hotela odpreti okna. Konečno ga je posestnik nagnal. Drugi dan je šel Jurjovič k Doklu, da bi mu njegovo ponočno postopanje očital. Za to očitiranje ponočnega razgrajanja je sunil mladoletni Dokl Jurjoviča v prsa, a ta mu je dal za to eno zaušnico. Jurjovič je šel potem nastopu domov. Zvečer je hotel pogledati pri svojih hlevih, ako je vse v redu, kar naenkrat je stal Dokl pred njim in mu je zakričal: „Prokleti ded, zdaj te moram jaz ubiti!“ Jurjovič se je seveda prestrašil in takoj vzel gajžlek v roke, da bi se napadalca branil. Dokl je imel v rokah koso od slamoreznega stroja (mašine) in je vsekal ž njo parkrat proti glavi

Jurjoviča. Ta mu je poddržal roko, da bi odbil udamerjene na njegovo glavo. Dokl še vseka en proti Jurjoviču in ta mu podrži zopet levo roko. Udarec je bil tako močen, da je roka Jurjoviču popolnoma odsekana. Jurjovič, ki mora imeti želivece je na to odhitel v hišo. Njegovo roko pa je ležala na tleh je pobral viničarski sin Alojz Cirin in jo oddal gospodu doktorju Leo Kreffl, ki se je od sv. Jurija takoj pozval. Porotniki so sporDoklna krivega in obsodil se je na tri leta težke

O roparju in morilecu Veidinge o katerem smo že pisali v naši 3. številki tega in o njegovi obsodbi, bomo poročali prihodnjic, se je obsodba vršila še le 14. t. m. in še ni dobili o njej natančnega poročila. Kakor se brzo iz Maribora, je bil obsojen k smrti na vislicah.

Vojaka je klal. Dne 5. t. m skregala sta s Ptuj v gostilni pri Vračku zaradi neke malenkčasniški sluga Kraml in neki J. Lakner Schönberga pri Vildonu. Pri tem prepiru zabodel Lakner vojaka z nožem dvakrat v glavo, da se je zgrudil na tla. Ranjeni hotel je svojemu nasprotniuiti po vseh štirih, ta pa je skočil, kakor divja z na njega in mu zadal tri rane v hrbet. Surovega padalca so zaprli, Kramla pa prepeljali v ptujsko jaško bolnišnico, ker bode najbrž kmalu ozdravel.

Od sv. Lovrenca nad Mariborum se nam piDne 7. tega meseca se je zgodila v kamnolomnu goHolcerja strašna nesreča. Dinamitni strel, kateri poprejšni dan ni hotel užgati, užgal se je nasleddan po neprevidnosti delavca Fr. Garba, ko hotel strel izvrtati. Dva delavca sta zgubila pri nesreči svoje življenje, namreč zgoraj omenjeni FraGarb, katerega je vrgel strel s precejšnje višine drugi Feliks Habit, ki je držal Garbu pri vrtanlestvo (lojtro). Medtem, ko je Garb takoj na limesta umrl, izdahnil je Habit spreviden s sv. zakramendve uri pozneje svojo dušo. Sveti jima naj večna lu

Iz Draževasi pri Konjicah (Nesreča). Pri postakonjiške ozkotirne železnice se je zgodila dne 1. marcanesreča. Kmet Zugmus po domače Tomaž se je peljal ravno čez prevoz s svojimi dvema lepimkonjema. Na enkrat se pripelja po železničnem tivoziček, na katerem je bilo mnogo delavcev. Tivoziček se zaleti v voz omenjenega kmeta in v voz, konje in kmeta v globoki jarek, tik železničneg tira. Gospodar je teško ranjen en konj je takoj nlicu mesta poginil. Vozniki bodite previdni!

Hudič gre po njega! Dne 5. t. m. je začel pGornjem gradu padati balon, odposlan od c. k. zrakoplovskega zavoda na Dunaju. Bočani so ga ptegnili na tla. Ob tej priliki se je prigodila smešna dogodka. Neki kmet je stal pred hišo. Mož se prestraši in zbeži v hišo. Zaklene vsa vrata in s strahom pričakuje, kaj bode. Mislil je, da gre hudič p njega. Ko so drugi ljudje balon privlekli do njegov hiše in ga klicali, naj gre ubitega hudiča gledat prišel je počasi iz hiše.

Ptujski dohtar Brumen, veliki — prijatelj kmetov, bil te dni pri mariborskem sodišču obsojen, ker obdolžil nekega ptujskega sodnika, da je ta pri- stranski. Prijatelj kmetov dohtar Brumen — saj je morda vtak kmet od njegovega prijateljstva iz dna svojega srca prepričan — bode plačal 400 kron kazni. Gospod dohtar, ko bode šli danes k obedu vedite, da Vam „Štajerc“ kliče prav navdušen: „Bog žegnaj!“

Mleko z vodo pomešano in — misijoneri. S pravico zahteva vsakdor, da se proti vsakemu tistemu postavno najostreje postopa, ki popači, samo iz dobičkaželnosti kak živež, in potem tega drugim proda. Slavni misijoneri od svetega Jožefa pri Celju so poslali zadnjič na celjski mestni trg mleko, katero je bilo tako z vodoj pomešano, da je morala mestna komisija to mleko prodajalcu odvzeti in je razliti. Misijonerji in popačeno, pomešano mleko! Ja, ako bi kaka kmetica mleko pomešala, potem se kaznuje — in to je tudi prav! Bodemo videli kaj poreče sodnija dobičkaželnim misijonerjem?

Kmetje v celjski, ptujski in mariborski okolici!

O hujskariji klerikalnih slovenskih časopisov, v zadnjih dneh, s katerimi Vas hočejo na nov način spraviti s prebivalci omenjenih mest, in sploh trgov na Spodnjem Štajerskem v razprtijo, ker Vam svetujejo, naj bi prodavali svoje pridelke po njihovi, toraj klerikalni volji, spregovorimo prihodnjič v dalšem članku. Da ta hujskarija ni Vam v prid, temveč njim samim, v tem zadostuje samo dejstvo, da izvira ta tok iz klerikalnega studenca. Da pa klerikalci niso do sedaj nigdar kmetu kaj koristnega svetovali, o tem je najbrž prepričan že vsak od Vas dovolj.

Naše dopisnike prosimo potrpljenja. Pristrčna hvala vsem! Prosimo berite naše „pisma uredništva“, tam bode našel marsikateri odgovor!

O predavanju, glede konjereje, katero se je vršilo v Ptuj v nedeljo dne 8. t. m. bodemo, ker nam primankuje danes prostora, poročali v prihodnji številki.

Župnik in „Štajerc.“ Župnik Murkovič od sv. Barbare v Halozah ljubi Štajerca in sicer tako, da je poslal na naše upravnishvo list, ki se mu je poslal od nekega njegovega prijatelja, s tako razžaljivo opazko nazaj, da ga je upravnishvo moralo tožiti. Murkovič je bil obsojen, čeprav si je dohtar Jurtela, slavni deželni poslanec, na vse kriplje prizadeval, da bi ga rešil zaslužene kazni. Murkovič je obsojen na 30 Kron kazni in v vse stroške! Seveda je rekuriral. Murkovič ni prišel niti k prvi, niti k drugi obravnavi. Gospod doktor Plachki, ki je prevzel pisarno gospoda doktorja Ambrositscha v Ptuj, je kot zastopnik tožiteljev povdarjal, da spodnještajerski duhovniki „Štajerca“ z n a m e n o m črtijo in delujejo proti njemu. Najbrž si bode Murkovič v kratkem „Štajerca“ naročil!

Dopisi.

Mala Nedelja. Glede dopisa, katerega je priobčil v svojem umazanem povodu „Slov. Gospodar“ v štev.

8. z dne 19. febr. t. l. svoje klerikalnej četi našega milega okraja, sem primoran kot jeden za vse to-le odgovoriti: G. Cvahte, vaši dopisi so pač čudni, le škoda, da ste tako dolgo po šolskih klopeh hlače trgali, ter še sedaj ne veste, da so tisti „še le iz šole stopivši dečki“ fantje v starosti, ki gredo sedaj deloma na nabor za vojaščino, zraven pa tudi taki, ki so že vojaščine prosti. Mislim, da so ti dečki, kakor ste jih vi sami titulirali, možje, kateri pač dobro vedo, kaj da delajo, ter smejo tudi pred vsem svetom brati romane v „Zvonu“ in druge jednake spise; toraj so vam vaše očetovske skrbi prav zastonj. Taki romani jih ne bodo pohujšali, le glejte, da jih vi z vašimi nespodobnimi vzgledi ne pohujšate, saj veste sami, da niti ne odgovarjate, če se vam kateri od naše mladine pokloni. Je li to lepo za vas, ki se držite za gospoda, ki vse prevlada? Ali se nadalje ne spominjate sramotnih razprtij, katere ste imeli z vrlimi in rodoljubnimi možmi, ki se vedno borijo za našo domovino itd. Ne čudite se toraj, ako še bode večkrat čitali tisti vam dobro znani z „neokretno roko“, kakor ste rekli, že večkrat na šolsko tablo napisani stavek: „Cvahte je n . . !“ Hvala Bogu, da se je začelo jasniiti tudi pri „neokretnih rokah“, to je lepo! Bog daj, da bi postalo še tudi ono malo število naših zasleplencev vendar le enkrat pametno! Konečno vam, gospod Cvahte, naj bo rečeno ne jezite se preveč čez ta resničen dopis v našem „Štajercu“, v listu kateri vam je seveda že dolgo časa trn v peti nam pa luč, ki nam je bila že pred mnogimi leti potrebna, ker drugače bi nam vi z vašo četo začeli res preveč mrmrati. To naj bo za danes dovolj, prihodnjič Vam hočem, dragi čitatelji, še več odkriti od naših Fihposovcev. „Škratec“

Iz Leskovca v Halozah. (Raznoterosti.) Gotovo si mislite gospod urednik, da smo v Leskovci že vsi izumrli, ker ni tako dolgo nobenega dopisa od nas. Da boste prepričani o našem življenju, se Vam moram zopet enkrat oglasiti. Naš „častni občan“ g. Stoklas se je poboljšal, od tistega časa, ker nima nič več za opraviti v občinskem odboru. Samo v šolskih zadevah nam še dela neprilike, pa tudi tukaj bode mo skrbeli, da napravimo s pomočjo višjih šolskih oblasti red in potem mirna Bosna! Prodajalka tukajšnega „konzumnega društva“ Neža po samasebi krščena Fanika Weber bode, kakor se sliši, s prvim aprilom t. l. odišla. Vendar čuti, da je začelo v konzumni prodajalni pokati in se boji, da se nebi strop poderl, tedaj si rajši prej proč pomaga. Nameni pa tudi oditi njen ljubimec g. Š. Željimo obema srečen pot, samo kaj bode potem ubogi „Čuvaj“? Moramo pa Vam g. urednik to našo prodajalko v jasnejšo luč postaviti. Prišla je pred par leti semkaj in še ni imela dostojne obleke, sedaj Vam pa hodi našopirjena kakor kaka gospodična grofovskega stanu. V poletnem času, malo da ne vsako nedeljo, posebno lani, ko smo imeli celo leto pesji zapor, privoščila si je rada izlete k sv. Vidu, na Ptuj, na Polenšak. k sv. Petru in v Trakoštjan na Hrvaškem. To pa vendar svojemu „Čuvaju“, na ljubo, katerega je vozila vsakokrat s seboj,